

BEKNOPTE AANTEEKENINGEN OP PLANTENZIEKENKUNDIG GEBIED.

14. Aardappelschurft en hare bestrijding. De Heer J. A. VAN RIEL, Rijkslandbouwconsulent voor Zuidelijk Zuid-Holland te Dordrecht, deelde mij bij schrijven van 6 Febr. j.l. o.a. het volgende mee: „Ook op de Zuid-Hollandsche eilanden heeft men allerwegen kunnen constateeren, dat de aardappelen op gescheurd grasland in belangrijke mate aan schurft lijden, veel meer dan op gewoon bouwland.”

De Heer G. A. VAN DER WAAL, Hoofdcontroleur der Holl. Mij. van Landbouw te Klaaswaal, schreef mij in een brief van 16 Febr. j.l.: „Ook op de Zuid-Hollandsche eilanden is het algemeen bekend, dat pas gescheurd weiland veelal schurftige aardappelen voortbrengt. De mate van aantasting is echter niet op alle gronden gelijk. Het sterkst worden de aardappelen aangetast op lichte en droge, hoog gelegen gronden. Op zware kleigronden, die niet hoog, b.v. niet meer dan 40 of 50 c.M. boven peil liggen, heeft men meestal weinig last van schurft.

„Wij hebben ongeveer 20 jaar geleden eenige perceelen weiland gescheurd en daarop aardappelen verbouwd. Enkele perceelen bestonden uit zware, niet hoog gelegen klei; daarop hadden wij weinig last van schurftige knollen.

„Een ander perceel bestond uit zeer lichte, droge klei, waardoorheen vroeger een schelpenpad had gelegen. De aardappelen, welke er op groeiden, waren geheel met schurft bezet. De aardappelen, geoogst op het gedeelte, hetwelk op en in de onmiddellijke omgeving van het vroegere schelpenpad lag, waren totaal ongeschikt voor consumptie. Zelfs na 5 jaar groeiden op dit veld nog schurftige aardappelen.

„In 1920 verbouwde ik aardappelen op een perceel lichten, goed doorlatenden kleigrond, hetwelk 10 jaar te voren was gescheurd. Ook dit perceel gaf toen nog schurftige aardappelen.

„De aardappelen, welke in 1918 op het vele gescheurde grasland groeiden, waren over 't algemeen in meer of minder sterke mate met schurft bezet.”

Ik dank de Heeren VAN RIEL en VAN DER WAAL zeer voor hunne mededeelingen en houd er mij nog verder voor aanbevolen om te worden in kennis gesteld met de ervaringen, in verschillende streken van ons land en op verschillende grondsoorten opgedaan omtrent de vraag: of in 't algemeen de aardappelen, geteeld op gescheurde graslanden of weiden, meer of minder schurftig zijn dan die, welke verbouwd zijn op andere terreinen (Zie „Tijdschrift over Plantenziekten” van November 1923:

„Beknopte aantekeningen”, No. 66 en id. van Januari 1924,
„Beknopte aantekeningen”, no. 1).

15. Resultaten met onrijp gerooide aardappelpoters. Naar aanleiding van de voordracht van den Heer O. J. CLEVERINGA, opgenomen in afl. 2 van dezen jaargang, bericht mij mijn mederedacteur, de Heer M. DE KONING, Houtvester bij de Nederl. Heidemaatschappij te Arnhem: „In 1922 werden op eene ontginning van de Nederl. Heide Mij. in de Doorwertsche heide (bij Renkum) van 200 struiken Roode Star de poters geoogst en wel *a* een maand te vroeg, *b* 14 dagen te vroeg, *c* op tijd. De poters werden in 1923 op proefveldjes van 50 M². uitgepoot. De opbrengst was:

van 1 maand te vroeg gerooide poters: 82 K.G. grooten en poters, 25 K.G. kriel;

van 14 dagen te vroeg gerooide poters: 84 K.G. grooten en poters, 19 K.G. kriel;

van op tijd gerooide poters: 60 K.G. grooten en poters, 18 K.G. kriel, waaronder zieken.

16. Over de meerdere of mindere talrijkheid van de verschillende soorten van aardvlooien, die op koolplanten voorkomen, komt eene studie van N. A. KEMNER voor in „Meddelande No 252 fran Central anstalten for försöksväsendet på jordbruksomradet; Entomologiska avdelningen No. 41”, getiteld „Studier över Jordlopporna” (Stockholm, 1923). In de jaren 1917 en 1918 stelde KEMNER een onderzoek in naar het meer of minder voorkomen van de verschillende soorten van aardvlooien op de koolvelden in de verschillende provinciën van Zweden. Ten gevolge van de sterke droogte, die in de maand Mei van de aangegeven twee jaren heerschte, was het aantal aardvlooien bijzonder groot en werd veel schade door deze kevertjes teweeggebracht. KEMNER ontving van zijne geregelde rapporteurs en van een aantal andere correspondenten monsters toegezonden van de op koolplanten aangetroffen aardvlooien. Al deze zendingen werden door hem gedetermineerd. Vele van de toegezonden monsters waren voor het doel onbruikbaar, omdat zij niet uit aardvlooien, maar uit andere insekten bestonden, dikwijls uit koolzaadglanskevers (*Meligethes aeneus*); maar in elk geval konden dan toch in 1917 73 monsters en in 1918 98 monsters voor het beoogde doel dienen. De toegezonden, van koolplanten afkomstige aardvlooien behoorden alle tot het geslacht *Phyllotreta* Foudr., en wel tot de soorten *Ph. nemorum* L., *Ph. undulata* Kutsch, *Ph. vittata* F., *Ph. atra*

F. en Ph. nigripes F. De resultaten van KEMNER's onderzoek zijn in de volgende tabel aangegeven.

Provincie	1917					1918				
	nemo- rum	undu- lata	vittata	atra	nigri- pes	nemo- rum	undu- lata	vittata	atra	nigri- pes
Malmöhus	41	39	—	3	7	79	233	2	30	21
Kristianstads ..	3	56	9	—	46	10	74	5	—	2
Blekinge	—	5	—	1	—	—	4	—	—	—
Hallands	13	11	8	—	—	5	28	10	—	—
Kronobergs	—	52	1	1	—	11	62	7	—	—
Jönköpings	—	—	—	—	—	4	17	5	—	—
Kalmar	1	10	2	1	—	7	95	5	2	1
Gotlands	1	10	—	—	—	1	14	—	—	1
Östergötlands ..	1	37	3	—	2	3	93	6	1	—
Skaraborgs	2	46	1	5	—	22	142	34	3	—
Älvsborgs	15	41	6	—	1	9	132	4	—	—
Göteb. o. Bohus	—	15	—	1	—	8	36	2	3	—
Örebro	2	63	4	—	—	3	82	7	—	—
Södermanlands ..	2	55	8	1	3	1	81	5	2	—
Västmanlands ..	—	15	—	—	—	—	—	—	—	—
Uppsala	1	82	7	1	—	—	53	9	7	—
Stockholms	4	55	10	1	—	16	104	6	4	—
Värmlands	1	55	2	—	1	5	59	2	—	—
Kopparbergs	—	7	—	—	—	2	3	1	—	—
Västernorrlands .	—	10	2	—	—	—	14	1	—	—
Västerbottens ...	—	11	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrbottnens	—	—	—	—	—	—	42	1	—	—
Totaal	87	675	63	15	60	186	1,368	112	52	25
Procent van het geheele aantal	9,88 %	75 %	7 %	1,87 %	6,67 %	10,87 %	78,48 %	6,42 %	2,98 %	1,43 %

Uit bovenstaande tabel blijkt duidelijk dat in Zweden de geelgestreepte soort *Phyllotreta undulata* in 't algemeen verreweg het meest voorkwam. In 1917 behoorden 75 %, in 1918 zelfs 78 % van al de ingezonden aardvlooien tot deze soort. Daarentegen bleef de insgelijks geelgestreepte *Phyllotreta nemorum*, die men vroeger als de meest voorkomende soort beschouwde, geheel op den achtergrond. Laatstgenoemde soort werd alleen in de uit de meest Zuidelijke provinciën ingezonden monsters in matig aantal aangetroffen, maar ontbrak geheel in de monsters, die uit de Noordelijkste provinciën van Zweden werden gestuurd. Van de overige soorten kwam de kleine *vittata* nog het meest voor (gemiddeld ongeveer 7 %); de beide niet geelgestreepte soorten *atra* en *nigripes* werden slechts in enkele monsters aangetroffen. *Phyllotreta vittata* werd als larve gevonden in het onderinde van den stengel van *Thlaspi arvense* (akker-taschkers of wilde krodde).

J. RITZEMA Bos.